

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15.01.2001, sp. zn. 11 Tcu 92/2000, ECLI:CZ:NS:2001:11.TCU.92.2000.1

Číslo: 31/2001

Právní věta:

Umožněním nedovoleného překročení státní hranice ve smyslu ustanovení § 171a odst. 1 tr. zák. je každé jednání pachatele, kterým napomáhá (usnadňuje) jiné osobě nedovoleně překročit státní hranici, např. ji za tím účelem převede či převeze přes státní hranici, opatří k překročení státní hranice dopravní prostředek, poskytne potřebnou radu apod. Za umožnění nedovoleného překročení státní hranice lze pokládat též slib pachatele poskytnout této osobě pomoc v jejím dalším pohybu na území cizího státu (např. přistavením vozidla v blízkosti státní hranice a převozem této osoby do vnitrozemí cizího státu).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 15.01.2001

Spisová značka: 11 Tcu 92/2000

Číslo rozhodnutí: 31

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Nedovolené překročení státní hranice

Předpisy: 140/1961 Sb. § 9 odst. 1
§ 10 odst. 1
§ 171a

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud rozhodl k návrhu Ministerstva spravedlnosti České republiky na zápis odsouzení cizozemským soudem do evidence Rejstříku trestů tak, že se do evidence Rejstříku trestů zaznamenají údaje o odsouzení občana České republiky F. K. rozsudkem Zemského soudu v Chemnitzi ze dne 31. 8. 1994 sp. zn. 7 Ns 230 Js 5828/94, Spolková republika Německo, pro trestný čin napomáhání k nedovolenému vstupu do země a úmyslnému nedovolenému pobytu podle § 3 odst. 1 věty 1, § 92 odst. 1 čís. 1, čís. 6, odst. 2 čís. 2 cizineckého zákona, § 52 trestního zákoníku Spolkové republiky Německo k trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku a tří měsíců.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Zemského soudu v Chemnitzi ze dne 31. 8. 1994 sp. zn. 7 Ns 230 Js 5828/94, Spolková

republika Německo, který nabyl právní moci dne 8. 9. 1994, byl F. K. uznán vinným ze spáchání trestného činu napomáhání k nedovolenému vstupu do země a úmyslnému nedovolenému pobytu podle § 3 odst. 1 věty 1, § 92 odst. 1 čís. 1, čís. 6, odst. 2 čís. 2 cizineckého zákona, § 52 trestního zákoníku Spolkově republiky Německo. Tohoto trestného činu se dopustil tím, že dne 16. 2. 1994 si v T. pronajal obytný automobil značky Avia a s tímto vozidlem překročil českoněmeckou hranici. Potom na německém území v blízkosti státní hranice do vozidla nastoupilo 38 jugoslávských státních příslušníků, kteří v noci z 16. na 17. 2. 1994 ilegálně překročili hranici z České republiky do SRN, a to, jak F. K. věděl, bez povolení pro vstup a pobyt ve Spolkové republice Německo. Tyto potom vezl po předpokládané trase do B. a F., za což mu byla přislíbena odměna 200 DM a náhradní díly do jeho osobního automobilu. Za tento trestný čin byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku a tří měsíců.

Ministerstvo spravedlnosti České republiky podalo podle § 4 odst. 2 zák. č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů (dále jen zákon), Nejvyššímu soudu České republiky návrh na zapsání výše uvedeného odsouzení německého soudu do evidence Rejstříku trestů České republiky.

Nejvyšší soud České republiky věc přezkoumal a shledal, že jsou splněny zákonné podmínky pro zápis odsouzení cizozemským soudem do evidence Rejstříku trestů.

Podle § 4 odst. 2 zákona může Nejvyšší soud na návrh Ministerstva spravedlnosti rozhodnout, že se do evidence Rejstříku trestů zaznamenají též údaje o odsouzení občana České republiky cizozemským soudem, jestliže se týká činu, který je trestným i podle právního řádu České republiky, a zápis do evidence je odůvodněn závažností činu a druhem trestu, který za něj byl uložen.

Z podaného návrhu a z obsahu připojeného spisového materiálu vyplývá, že obviněný je občanem České republiky, který byl odsouzen cizozemským soudem, přičemž odsouzení se týká skutku, který vykazuje znaky trestného činu i podle právního řádu České republiky, a to trestného činu nedovoleného překročení státní hranice podle § 171 a tr. zák.

Trestného činu nedovoleného překročení státní hranice podle § 171a odst. 1 tr. zák. se dopustí, kdo pro jiného organizuje nebo jinému umožní nedovolené překročení státní hranice.

Z výše uvedené konstrukce trestného činu nedovoleného překročení státní hranice podle § 171a tr. zák. je zřejmé, že jednání, jímž je naplánována objektivní stránka této skutkové podstaty a jež má v obou alternativách fakticky povahu účastenství na trestném činu, a to ve formě organizátorství nebo pomoci (srov. ustanovení § 10 odst. 1 písm. a/, c/ tr. zák.), je zde pokládáno přímo za jednání pachatele samotného, nikoliv zajednání účastníka. Osoba, která sama toliko nedovoleně překročí státní hranici (tj. bez použití násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí - srov. § 171b tr. zák.), se tímto nedopouští trestného činu ve smyslu ustanovení § 171 a tr. zák.; není tedy pachatelem tohoto trestného činu. Pachatelem je ten, kdo pro tuto osobu nedovolené překročení státní hranice buď organizuje, anebo jí to umožní. Jinak řečeno, organizátorství a pomoc jsou zde povýšeny na pachatelství.

V posuzovaném případě si obviněný E K. dne 16. 2. 1994 v T. od svého známého pronajal automobil zn. Avia, aby mohl téhož dne kolem 17.00 hod. odjet tímto automobilem, který sám také řídil, přes hraniční přechod Z. do Spolkově republiky Německo a aby tam v blízkosti státní hranice s Českou republikou podle předchozí domluvy počkal na skupinu 38 jugoslávských občanů, o nichž věděl, že v noci ze 16. na 17. 2. 1994 ilegálně překročí tzv. zelenou hranici mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo, aniž mají příslušné povolení k vstupu a pobytu na území Spolkově republiky Německo, kde je také v noci kolon 02.00 hod. dne 17. 2. 1994 naložil do tohoto automobilu s tím, že je odveze dále do B. a F., za což mu byla blíže nezjištěným jugoslávským občanem jménem D. přislíbena odměna ve výši 200 DM a náhradní díly do osobního auta, přičemž byl zadržen policejními orgány.

Tímto jednáním obviněný naplnil výše popsané znaky skutkové podstaty trestného činu podle § 171a odst. 1 tr. zák., neboť jiným osobám umožnil nedovolené překročení státní hranice. Umožněním nedovoleného překročení státní hranice ve smyslu ustanovení § 171a odst. 1 tr. zák. je každé jednání pachatele, kterým napomáhá (usnadňuje) jiné osobě nedovoleně překročit státní hranici, např. ji za tím účelem převede či převeze přes státní hranici, opatří k překročení státní hranice dopravní prostředek, poskytne potřebnou radu apod. Za umožnění nedovoleného překročení státní hranice lze pokládat též slib pachatele poskytnout této osobě pomoc v jejím dalším pohybu na území cizího státu (např. přistavením vozidla a převozem této osoby do vnitrozemí cizího státu).

Proto Nejvyšší soud dospěl k závěru, že v posuzovaném případě je splněna Formální podmínka vyžadovaná ustanovením § 4 odst. 2 zákona, spočívající v požadavku trestnosti činu i podle právního řádu České republiky. S ohledem na zjištění, že obviněný se činu dopustil za úplatu (resp. slib úplaty), když za odvoz osob mu byla slíbena finanční odměna ve výši 200 DM a dále náhradní díly k osobnímu vozidlu, pak lze dospět k závěru o možnosti posouzení jeho jednání jako trestného činu nedovoleného překročení státní hranice podle § 171a odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zák., resp. jako pokusu táto kvalifikované skutkové podstaty.

V posuzované věci jsou dány i podmínky materiální povahy. E K. se dopustil závažné trestné činnosti v posledních letech velmi rozšířené. Pomáhal přepravit do ciziny větší množství osob za slíbenou odměnu. Cizozemským soudem mu byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody. Lze tedy dovodit, že podmínky ustanovení § 4 odst. 2 zákona týkající se závažnosti činu a druhu uloženého trestu jsou též splněny.

Z uvedených důvodů proto Nejvyšší soud návrhu Ministerstva spravedlnosti na zapsání výše označeného cizozemského rozhodnutí do evidence Rejstříku trestů vyhověl.